Nulová tolerancia pre podfuky (Antikorupcia) – HR proces Terra Wise

1) Účel a rozsah

- Tento proces bráni **korupcii**, **úplatkom**, **„urýchľovacím“ platbám**, **províziám/kickbackom** a iným **neetickým praktikám**.
- Platí pre **všetkých**: zamestnancov (TPP/DPP), stážistov, manažment, predstavenstvo, externistov a aj dodávateľov a agentov konajúcich v našom mene.
- Vzťahuje sa na všetky krajiny, v ktorých pôsobíme – dodržiavame miestne zákony aj medzinárodné štandardy (napr. **UK Bribery Act**, **OECD Guidelines**, **EÚ protikorupčné rámce**).

Krátko a jasne: **„Korupcia, úplatky, neetické kšefty? U nás nehrozí.“**

2) Definície (bez paragrafov, aby to bavilo)

- **Korupcia/úplatok** – ponuka, sľub, poskytnutie či prijatie čohokoľvek hodnotného za neprimeranú výhodu.
- **Urýchľovacia platba** – „malý darček“ za to, aby niekto robil svoju prácu rýchlejšie. **Nepovolené.**
- **Kickback** – percento/provízia „za vybavenie“. Tiež **nepovolené.**
- **Dar & pohostenie** – slušné, primerané, transparentné – nikdy výmenný obchod.
- **Konflikt záujmov** – keď osobný záujem môže ovplyvniť firemné rozhodnutie.

3) Naše pravidlo „ZERO“

1. **Žiadne úplatky.** Neposkytujeme, neponúkame, nežiadame ani neprijímame.
2. **Žiadne urýchľovacie platby.** Ak niekto takú platbu žiada, odmietni a oznám.
3. **Žiadne kickbacky.** Odmienky za „prihraté“ kontrakty neexistujú.
4. **Žiadne darčekové karty/keš.** Hotovosť a jej ekvivalenty sú tabu.
5. **Žiadna odplata voči oznamovateľom.** Kto nahlási podozrenie, je chránený.

Zlaté pravidlo: Ak by to vyzeralo zle na titulke novín, nerob to.

4) Dary a pohostenie (praktické limity)

- **Bez schválenia:** symbolické drobnosti do **25 € / £25** (dar/osoba) – musí byť bežné, nečasté, nezávislé od rozhodnutí.
- **So schválením manažéra + zápis v registri:** pohostenie/akcia do **100 € / £100** na osobu.
- **Zakázané:** čokoľvek nad uvedené limity, hotovosť/darčekové karty, dar pred alebo počas tendra, „niečo za niečo“.
- **Register darov & pohostenia:** všetko nad **100 € / £100** sa zapisuje do centrálneho registra.

5) Konflikty záujmov (predchádzaj, priznaj, vyrieš)

- Povinnosť **vopred oznámiť**: rodinné väzby u dodávateľov, vedľajšie platené aktivity, podiely vo firmách, dar nad limit.
- **HR/Compliance** posúdi a navrhne riešenie (vylúčenie z rozhodovania, zmena roly, zákaz kombinácie a pod.).

6) Tretie strany a verejný sektor

- **Due diligence** pre kľúčových dodávateľov/agentov: preverenie vlastníctva, reputácie, sankčných zoznamov, reálne poskytované služby vs. odmena, klauzula o antikorupcii v zmluve + právo auditu.
- **Verejní činitelia:** dary a pohostenie sú spravidla **zakázané**; výnimky len písomne a v registri.

7) Nákup, zmluvy a platby (žiadne „čierne fondy“)

- **Transparentné tendre**: min. 3 ponuky (ak je to primerané), jasné kritériá.
- **Schvaľovanie nad 5 000 € / £5 000**: musí potvrdiť relevantný riaditeľ oddelenia alebo výkonný riaditeľ, všetky 3 ponuky sa archivujú.
- Platby len na **oficiálne účty**, podľa zmluvy a po overení plnenia.
- **Faktúry = realita** (žiadne fiktívne konzultácie). Účtovníctvo musí byť presné a úplné.

8) Ako nahlásiť podozrenie (bez strachu)

- Kanály: nadriadený, HR/Compliance, alebo anonymná schránka: **info@terrawise.biz**
- Možné nahlásiť anonymne. **Žiadna odveta** – toto je pre nás červená čiara.
- Čo pridať: kto/čo/kedy/kde, prípadne dokumenty alebo svedkov.

9) Vyšetrovanie (rýchlo, férovo, dôverne)

1. **Triage do 3 pracovných dní** – potvrdenie prijatia.
2. Pridelenie **nezávislého vyšetrovateľa** (HR/Compliance/externý).
3. Zabezpečenie dôkazov (emaily, logy, účtovné doklady).
4. Rozhovory so zúčastnenými, zápisnica.
5. Záver a opatrenia – písomná správa HR/Compliance vedeniu.
6. **Lehota:** cieľom je ukončiť do 30 dní (komplexné prípady primerane dlhšie).
7. **Retencia:** dokumenty min. 5 rokov (alebo podľa práva dlhšie).

10) Dôsledky porušenia

- Disciplinárne kroky: od písomného upozornenia po okamžité skončenie; pri dodávateľoch ukončenie zmluvy.
- Možnosť oznámenia orgánom činným v trestnom konaní a náhrada škody.

11) Školenie a potvrdenie

- Povinné **onboarding školenie** do 30 dní od nástupu, potom každoročne e-learning/test.
- **Ročné vyhlásenie** zamestnanca: prečítal som, rozumiem, dodržiavam, nahlásim konflikt záujmov.

12) Monitorovanie a audit

- Štvrťročný prehľad registra darov/pohostenia.
- Ročné hodnotenie rizík a aktualizácia procesu.
- Náhodné kontroly platieb a zmlúv.

13) Zodpovednosti

- **Vedenie:** nastavuje tón „zero tolerance“, schvaľuje zdroje.
- **HR/Compliance:** školenia, poradenstvo, vyšetrovania, registre.
- **Manažéri:** idú príkladom, predchádzajú rizikám, schvaľujú a zapisujú.
- **Každý z nás:** koná čestne, nahlasuje podozrenia, odmieta neprimerané ponuky.
- **Dodávatelia:** podpisujú doložku o antikorupcii a dodržiavajú ju.

Humor na záver: „Ak ti ponuka znie príliš dobre na to, aby bola legálna… pravdepodobne nie je.“ Pýtaj sa HR/Compliance skôr, nie neskôr.